

linna Tselluloosivabrik Ernst Osse & Co (1893) ning asus paberivabrikut üles ehitama ja seda kujundama sulfiit-tselluloosivabrikuks. Võlgadesse sattumise tõttu jättis ta ümberehitatud vabriku 1899 võlausaldajate kätte, kes kutsusid vabriku juhiks Emil Fahle (vt. *Suppl.*).

H. Hradetzky, Schüler-Verzeichnis (1931); Die Baltische Papierindustrie (1922), lk. 40 jj. (O. Greiffenhagen); Beiträge XIII, 4 (1927), lk. 128 (O. Greiffenhagen) jm. saadud andmed. J. M.

OSTEN-SACKEN, Friedrich Theodor Paul v. d., parun, ajaloolane, sünd. 12. VIII 1880 vkj. Jelgavas (Miitavis), omandas keskhariduse Riias, õppis a-st 1902 ajalugu Tartu, Peterburi ja Berliini ülikoolis ning promoveerus Berliinis 1908. O. oli Eestimaa rüütelkonna arhivaar 1909—19, välja arvatud lühem vaheaeg Maailmasõja ajal, ja on teotseenud hiljemini ms. õpetajana Riias ja Saksamaal. — O-i tegevuse kaudu sai Eestimaa rüütelkonna arhiivi teatava korralduse; erilist rõhku pani ta vane- maist ürikuist regestide valmistamisele, mis kogu hõlmab ajavahemikku 1240—1841 ja on väärtuslikuks abistajaks uurijaile. Nimetamisväärt on O-i püüd arendada rüütelkonna arhiivi Eestimaa maa-arhiiviks ning ta tegevus üksikute mõisa- ja sugukondade-arhiivide koon- damisel. O-i energilise tegevuse tõttu suudeti Saksa okupatsiooni ajal päästa hävitamisele määratud arhiive. Ta uuri- musist on tähtsamad: väitekiri „Livländisch-Russische Beziehungen während der Regierungszeit des Grossfürsten Witowt von Litauen (1392—1430)“ (Mitt. XX, 2, Riia, 1908; ilm. ka eriraamatuna), „Der erste Kampf des Deutschen Ordens gegen die Russen“ (*ibid.* XX, 1, 1907), „Der Kampf der livländischen Städte um die Vorherrschaft im Hansekontor zu Nowgorod bis 1442“ (Beiträge VII, 3, Tall., 1912; ka eriraamatuna), „Der Hansehandel mit Pleskau bis zur Mitte des 15. Jahrhunderts“ (Beiträge zur russischen Geschichte, Theodor Schiemann zum 60. Geburtstage. Toimetanud O. Hoetzsch, Berliin, 1907), „Zur Kapitulation der estländischen Ritter- und Landschaft am 29. September 1710“ (Tall., 1910) ja „Die estländische Ritterschafft im ersten Jahre russischer Herrschaft“ (BM LXXI, 1911).

P. v. d. Osten-Sacken, Livl-

Russische Beziehungen (1908), lk. I; „Ajalooline Ajakiri“ 1932, nr. 1 (O. Liiv); SB GEG 1931 (1932), lk. 183—185 (O. Liiv); „Archivalische Zeitschrift“ XL (1931), lk. 238—240; „Vaba Maa“ 1929, nr. 220; ERKA-st jm. saadud andmed. O. L.

***OSTRA-OINAS, Alma**, poliitiline tegelane, õppis a-st 1920 Tartu ülikooli arstiteaduskonnas ja a-st 1921 õigusteaduskonnas, mille lõpetas 1929, on teotseenud kuni 1934 Tallinna linna hoolekandekorralduse juhatajana ja seejärel vandeadvokaadi abina. Eesti Sotsialistliku Tööliste Partei kandidaadina kuulus O. III ja IV Riigikokku ja on olnud Tallinna linnavolikogu liige. A-il 1927—34 oli ta Eestimaa Töölisühingute Keskkorralduse juhataja, mainitud keskkorralduse sihtasutiseks „Eesti Lastekaitse“ muutmiseks (1939) peale selle nõukogu liige, 1925—32 Eesti Lastekaitse Ühingu juhataja, a-st 1926 Eesti Lastesõprade Ühingu juhataja ja on aktiivselt osa võtnud ka E. Akadeemiliste Naiste Ühingu Tallinna osakonna tegevusest. O. on avaldanud ajaloolise romaani „Lendva“ I, II (Tartu, 1936) ja brošüüri „Laisk laps“ (Tall., 1932) ning tõlkinud A. Adler'i brošüüri „Raskelt kasvatatavad lapsed“ (Tall., 1932). Ta toimetab 1923—27 „Ametiühenduslist Kuukirja“ ja on avaldanud kirjutisi Naisorganisatsioonide Liidu aastaraamatuis, koguteoseis „1905. a. revolutsiooni päevilt“ (Tall., 1931), „Punased aastad“ I (Tartu, 1932) ja „Minni Kurs-Olesk“ (Tall., 1939) ning ajalehes „Rahva Sõna“.

„Rahva Sõna“ 1936, nr. 35 (K. Ast); isikl. jm. saadud andmed. T.

OTS, Jüri, lennundustegelane, sünd. 27. I 1889 vkj. Tartumaal Vaimastvere v. kõrtsipidaja pojana, lõpetas Tartu reaalkooli 1907, õppis Tartu ülikoolis keemiat 1907—09, Petrogradi tehnoloogia-instituudis mehaanikat 1910—15, lennundust sõjaväes, Petrogradi polütehnikumis ja Bakuu merelennukoolis 1915—17. Ta on teeninud konstruktorina N. V. Lebedev'i aeroplaanivabrikus Petrogradis ja hiljemini Balti laevastiku merelennundivisjonis. O. oli 1919—20 Eesti lennuväeülemaaks ja 1921—28 juhtivalt tegev a./s-i „Aeronaut“ juhatuses;